

STANOVISKO KLUBU 500 K PREDLOŽENEJ STRATIFIKÁCIÍ NEMOCNÍC

Klub 500 veľmi pozorne sleduje situáciu v slovenskom zdravotníctve, nakoľko sa priamo dotýka desiatok tisícov zamestnancov členov Klubu 500. Fungujúce zdravotníctvo má totiž zásadný vplyv na kvalitu života a spokojnosť obyvateľov.

Klub 500 je pobúrený posledným vývojom slovenského zdravotníctva, obrazom ktorého sú aj priame politické a neodborné zásahy do spôsobu liečenia pacientov v neurochirurgickej klinike a politické odvolávanie svetovo uznávaných odborníkov. V tieni týchto udalostí Klub 500 venoval zvýšenú pozornosť základnému strategickému materiálu ministerstva zdravotníctva tzv. Stratifikácii nemocníc, nakoľko má priamy vplyv na dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre našich zamestnancov.

VŠEOBECNE:

Klub 500 predpokladá, že základným východiskom stratifikácie má byť určenie pevnej siete štátnych nemocníc ako aj špičkových vysokoodborných pracovísk s celoslovenskou pôsobnosťou (Univerzitná nemocnica Bratislava, Národný onkologický ústav, Národný ústav detských chorôb, Národný ústav srdcových a cievnych chorôb), v ktorých sa bude koncentrovať aj vedecko-výskumnú a pedagogickú činnosť. Cieľom stratifikácie by mala byť garancia zdravotnej starostlivosti so zabezpečenou kvalitou a dostupnosťou a adekvátne zabezpečeným financovaním zohľadňujúcim charakter a náročnosť výkonov a činností. Práve koncentrácia zdrojov v takto definovanej sieti má zabezpečiť efektivitu vynakladania prostriedkov na zdravotnú starostlivosť.

Až na základe takto zadaných štátnej a garantovanej pevnej siete nemocníc najvyššieho typu, by sa malo pristúpiť k diskusiám o doplnení siete nemocnicami nižšieho typu ktoré môžu byť aj vo vlastníctve obcí, miest, VÚC, alebo súkromných investorov.

KONKRÉTNE K NÁVRHU

1. Redukcia len štátnych nemocníc:

Základným a strategickým problémom stratifikácie tak ako ho vníma Klub 500 a ako bol predložený a ministerkou zdravotníctva predstavený je, že sa má v princípe **týkať len štátnych zdravotníckych zariadení.**

Pani ministerka Kalavská v diskusnej relácii Téma dňa, televízie TA3, (archív, dňa 5.9.2019, v čase 20:47), počas spoločnej debaty s prezidentom SLK MUDr. Mariánom Kollárom a zástupkyňou Asociácie pre práva pacientov, pani Levyovou: **...”a akú ja mám ako ministerka páku na to, aby som prinútila súkromného investora zavrieť nejaké oddelenie?”...**

Stratifikácia **takto vytvára súkromnému sektoru** príležitosti na zlepšenie obložnosti v nemocniciach, zazmluvnenie väčšieho množstva a selektívne vybraných výkonov, podľa vopred nastavených kritérií, hlavne vo svojich dlhodobu ekonomicky slabo fungujúcich nemocniciach.

Predstavená stratifikácia sa navyše môže stať veľmi účinným nástrojom aj **na “zbavovanie” sa oddelení, ktoré súkromný poskytovateľ nepovažuje vo svojom zariadení za efektívne a ziskové**, čím zostanú iba na ťarchu štátu.

Predkladaný zákon nestanovuje žiadne konkrétne a presné kritériá a čísla pre presuny výkonov, prípadné zmeny v personálnych normatívoch.

Stratifikácia takto môže spôsobiť, že štátu zostanú znova len odborne a medicínsky najťažší pacienti, ekonomicky najmenej efektívne výkony, čím sa prehĺbi celková ekonomická neefektívnosť štátneho zdravotníctva.

Návrh zákona rozdeľuje nemocnice do rôznych typov, bez jasnej majetkovej väzby v jednotlivých úrovniach. Navyše sa navrhuje, aby udeľovanie licencií nemocniciam prešlo zo štátu na VÚC!

2. Zdieľanie informácií

Návrh zákona o stratifikácii hovorí o prechodnom období do 31.12.2021, kedy sa majú v systéme sledovať čísla, počty zdravotníckych výkonov, operácií, vyšetrení, ... podľa ktorých sa budú v budúcnosti nastavovať limity pre jednotlivé pracoviská. Navyše zdravotné poisťovne **si majú medzi sebou vymieňať informácie a štatistiky o počtoch výkonov a vyšetrení!**

Je zarážajúce, že verejná zdravotná poisťovňa má zdieľať informácie so súkromnými poisťovňami, ktoré navyše prevádzkujú siete nemocníc, lekární, distribúciu liečiv, čím získajú citlivé informácie dôležité pre prípravu na privatizáciu ďalších nemocničných zariadení a zazmluvňovanie výkonov. Exaktné informácie o počtoch zdravotníckych výkonov, operácií, vyšetrení u jednotlivých poskytovateľov, má pritom už v súčasnosti Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a Národné centrum zdravotníckych informácií.

3. Diskutabilné ciele

Politici, aj časť odbornej verejnosti dlhodobo deklaruje ako problém, že Slovensko má v systéme veľa akútnych lôžok a tieto by sa mali zredukovať (o čom je aj jeden z cieľov stratifikácie) a zároveň by sa mali navýšiť počty lôžok pre dlhodobo chorých pacientov. Slovensko má však 4,91 akútneho lôžka na 1.000 obyvateľov, pričom Nemecko má 6,20, Rakúsko 5,45, ale Česká republika má 4,11 akútneho lôžka na 1000 obyvateľov.

Otázkou potom zostáva, ak je jedným z cieľov stratifikácie redukovať akútne lôžka prečo súkromný investor môže stavať na Borochoch nemocnicu so 600 akútnymi lôžkami – na ich doplnenie na úroveň Rakúska, alebo Nemecka?

4. Neriešená ambulantná sféra a ambulantná starostlivosť

Jedným zo zásadných problémov predloženej stratifikácie je neriešenie problémov primárnej ambulantnej sféry a ambulantnej starostlivosti.

Efektívna a fungujúca primárna ambulantná zdravotná starostlivosť je základným predpokladom funkčných a efektívnych zdravotných systémov. Ak by bol pacient správne a dobre liečený v ambulantnej starostlivosti, nie je potrebná nemocničná liečebná starostlivosť, resp. táto prichádza na rad až v neskorších – nevyhnutných štádiách liečby. Toto je jeden zo základných faktorov úspechu v rámci hodnotenia tzv. odvrátiteľných úmrtí.

Neefektívne fungujúci ambulantný primárny sektor navyše mnohokrát spôsobuje, že pacienti ktorí čakajú na ambulantné vyšetrenie u špecialistu niekoľko mesiacov, sa nechajú radšej priviezť záchrannou službou a sanitkou do nemocnice na urgentný príjem, pod obrazom zhoršenia svojho zdravotného stavu. Týmto dochádza k preťažovaniu nemocníc a neefektívnosti vynakladaných finančných prostriedkov, nakoľko pacient absolvuje liečbu v nemocnici, za oveľa nákladnejších ekonomických podmienok.

5. Katalóg zdravotníckych výkonov

Kľúčovým problémom celého zdravotníctva v Slovenskej republike je jeho financovanie. Bez **stanovenia reálnych platieb za zdravotnícke výkony** nie je možné realizovať žiadnu reformu zdravotníctva. Žiaľ oblasti spracovania **katalógu zdravotníckych výkonov** a následne stanovovania reálnych cien za tieto výkony stratifikácia nevenuje pozornosť.

ZÁVER A ODPORUČENIE

Na základe mnohých diskusií s odborníkmi považuje Klub 500 predloženú stratifikáciu za nedopracovanú a nevhodnú na ďalšie legislatívne konanie. Predložená stratifikácia, podľa názoru Klubu 500, vo svojej podstate len prehľbuje súčasné problémy.

Klub 500 žiada o stiahnutie materiálu z legislatívneho procesu a prípravu nového materiálu, ktorý bude garantovať štátom poskytovanú základnú sieť špičkových zdravotníckych zariadení, bude garantovať prípravu študentov a budúcich zamestnancov – lekárov, zdravotných sestier a ošetrovateľov a podmienky pre vedeckú a výskumnú činnosť, ako aj definovanie možného rozsahu a typov zdravotníckych zariadení vo vlastníctve obcí, miest, VÚC a súkromných investorov.

Bratislava 22.10.2019